

اقدام پژوهی: بهبود اختلال املا نویسی دانش آموز پایه دوم ابتدایی

فاطمه خضوعی

دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

فاطمه دادرس

دانشجوی ارشد روانشناسی تربیتی

سعیده دادرس

دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی

سیده الهه حجتی

دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

معصومه زارع شهامتی

دانشجوی کلرشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

چکیده

اختلال املا نویسی یکی از اختلالات رایج در بین دانش آموزان به خصوص دانش آموزان پایه اول و دوم ابتدایی می باشد. مقاله حاضر با هدف بررسی و درمان اختلال املا نویسی دانش آموز پایه دوم به نام محمد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ در دبستان آیت الله بروجردی شهرستان سرعین تهیه شده است. یافتن روش های موثر برای بهبود اختلال املا نویسی و اجرای آن توسط آموزگار و مشارکت و همکاری جمعی از معلمان باتجربه و همچنین والدین دانش آموز صورت گرفت که در نهایت وضعیت املا نویسی دانش آموز مذکور بهبود یافته و پیشرفت قابل توجه مشاهده گردید .

واژگان کلیدی: اقدام پژوهی، معلم، دانش آموز، املا، دوم ابتدایی

مقدمه

در آموزش و پرورش معلم نقش یاد دهنده و دانش آموز نقش یاد گیرنده (متعلم) را دارد که در این راه تعلیم و تعلم مشکلات فراوانی بر سر راه وجود دارد که با همکاری معلم و متعلم باید برطرف گردد تا امر آموزش به سهولت انجام گیرد. از جمله این مشکلات، مشکل نوشتاری و اختلال در املا نویسی است. براساس تعریف چهارمین راهنمای آماری تشخیصی اختلالهای روانی زمانی تشخیص داده میشوند که پیشرفت در آزمونهایی استاندارد شده برای خواندن، ریاضیات و بیان نوشتاری به طور قابل ملاحظه ای زیر حد انتظار بر حسب سن، تحصیلات و سطح هوشی باشد.

مشخصه اصلی اختلال در بیان نوشتاری این است که مهارتهای نوشتاری با سن تقویمی، هوش و تحصیلات متناسب با سن فرد هماهنگی ندارد. اشکالات در بیان نوشتاری به طور زیاد بر پیشرفت تحصیلی یا فعالیتهای روزمره که نیاز به مهارتهای نوشتاری دارند، تأثیر میگذارد (انجمن روانپزشکی آمریکا، ۲۰۰۰؛ ترجمه آوادیس یانس و نیکخو، ۱۳۸۸). شیوع اختلال در بین دانش آموزان نشان داد که ناتوانی در املا شایع ترین ناتوانی بیان نوشتاری است و در صورتی که مشکل این کودکان هر چه زودتر شناسایی و درمان نشود، بر اثر گذشت زمان و تثبیت ناتوانی، جبران آن به صرف وقت و انرژی فراوان، خواهد داشت. به نقل از (آقابابایی، ملک پور و عابدی، ۱۳۹۰) اهمیت پرداختن به مشکل املا نویسی ما را بر آن داشت تا اقدام کنیم به بهبود بخشی اختلال املا نویسی دانش آموز کلاس دوم دبستان به نام محمد (نام مستعار). در این مقاله به بهبود مشکل عدم شناخت و تشخیص حروف الفبا و ناتوانی در ترکیب حروف و ناقص نویسی محمد با استفاده از روش های اجرایی قابل استناد پرداخته شده.

توصیف وضعیت موجود و بیان مسئله

اوایل مهر ماه متوجه تفاوت های زیادی در عملکرد دانش آموزی به نام محمد در زنگ املا شدیم. محمد از نوشتن املا فراری بود و علاقه ای به زنگ املا نشان نمی داد. موقع املا گفتن حواسش جمع نبوده و تا آخر کار فقط چند کلمه از متن گفته شده را می نوشت که همان چند کلمه نیز اشتباه بودند و مشغول خط خطی کردن دفتر یا خورد کردن پاکن می شد. در حالی که او قادر بود مشق کتاب درسی را کامل بنویسد. وقتی با والدین دانش آموز صحبت شد آنها نیز از ضعف فرزند خود در املا ناراحت و به دنبال راهکاری برای حل این مسئله بودند.

طی تحقیقاتی که با همکاران انجام گرفت چنین دریافتیم که ناتوانی های یادگیری مهم ترین علت عملکرد ضعیف تحصیلی محسوب می شوند که هر ساله تعداد زیادی دانش آموز در فراگیری مطالب درسی دچار مشکل می شوند. (احدی، ستوده و حبیبی، ۱۳۹۱). کودکان دارای اختلال یادگیری اغلب تا سنین قبل از مدرسه شناسایی نمی شوند ولی با ورود به مدرسه به ویژه در سال های اول و دوم دبستان مشکلات آنان در زمینه خواندن، نوشتن و هجی کردن به تدریج مشخص می شود. (پور عبدل، صبحی قراملکی و عباسی، ۱۳۹۴). یکی از بحث های جالبی که در زمینه ناتوانی های یادگیری مطرح است و مورد توجه بسیاری از متخصصان و روانشناسان قرن حاضر قرار گرفته اختلال املا می باشد. دیسگرافی یا اختلال املا یک اختلال عمده در نوشتن است. (گراهام، ۲۰۰۰). ((املا)) یا ((هجی کردن)) به عنوان یکی از مهارت های نوشتاری در دوره ابتدایی از اهمیت بسزایی برخوردار است و پایه و اساسی برای یادگیری نوشتن دانش آموزان به شمار می آید. (ابراهیمی چابکی، ۱۳۹۳). اصطلاح اختلال (اختلال املا) برای کودکانی که با وجود هوش طبیعی، بسیار بد می نویسند به کار برده می شود. (سیف نراقی و نادری، ۱۳۸۴) در میان مهارت های تحصیلی، نوشتن ملموس ترین مهارت است؛ زیرا در این مهارت، فرد از خود سندی کتبی به جای می گذارد. (مالاس و مک لافلین ۱۳۶۹). نوشتن به دلیل اینکه برای کودکان یک فعالیت انتزاعی است لذا یک کار دشوار و سخت به حساب می آید. فعالیت نوشتن با مهارت هایی از قبیل توانایی نگهداری موضوع به صورت کلمه ها، ترسیم گرافیکی شکل حروف و کلمات، به کار گرفتن صحیح ابزار نوشتن و داشتن حافظه دیداری و حرکتی کارآمد ارتباط دارد. (شهنی بیلاق و همکاران، ۱۳۸۳).

انواع اختلال املا عبارت اند از:

۱. دیسگرافی دیسلکسی در دیسگرافی دیسلکسی نوشته ها ناخواناست به خصوص وقتی که متن پیچیده باشد. هجی کردن (تلفظ شفاهی) ضعیف است. اما ترسیم و کپی کردن متون نوشته شده نسبتاً طبیعی است. سرعت استفاده از انگشتان (که روشی برای سرعت حرکت اعصاب جنبشی می باشد) طبیعی است.

۲. دیسگرافی حرکتی

در دیسگرافی حرکتی هم نوشته ها و هم کپی متن ها ممکن است ناخوانا باشد. هجی زبانی طبیعی و ترسیم کردن معمولاً دچار مشکل است. سرعت استفاده از انگشتان غیرطبیعی است.

۳. دیسگرافی فضایی

در دیسگرافی فضایی اشخاص، دارای خط ناخوانایی هستند، چه در حالت نوشتن و چه کپی کردن. هجی زبان طبیعی و ترسیم کردن معمولاً دچار مشکل است. (دوول، ۱۹۹۴ به نقل از کی)

بعضی از پژوهش ها در این زمینه و نتایج آنها به شرح زیر هستند:

بهرامی در مقاله ای تحت عنوان ((راهبرد های آموزشی برای بهبود اختلال یادگیری املا)) به این نتیجه رسیده است که دانستن مشکلات آموزشی در املا و عوامل سبب ساز آن می تواند معلمان را در جهت رفع اختلالات موجود در درس املا یاری نماید. ملکیان و آخوندی در مقاله ای تحت عنوان (تاثیر چند رسانه ای آموزشی در درمان اختلال املاي دانش آموزان ویژه یادگیری شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۸۷-۷۶) به این نتیجه رسیدند که آموزش با چند رسانه ای بر درمان اختلال یادگیری دانش آموزان دختر و پسر ویژه یادگیری موثر است. عابدی و همکاران در مقاله ای تحت عنوان (اثربخشی بازی درمانی شناختی رفتاری بر حافظه و مهارت های کودکان با ناتوانی یادگیری املا) به این نتیجه رسیدند که بازی درمانی شناختی رفتاری بر تقویت حافظه و افزایش مهارت های اجتماعی کودکان با ناتوانی یادگیری املا موثر است.

گردآوری اطلاعات ۱

محمد در شروع املا دست و پای خود را گم می کند و حالت مضطرب دارد. کلمات گفته شده را چندین بار با خود تکرار می کند و به کندی می نویسد به طوری که از سایر همکلاسی های خود عقب می ماند. چندین بار در خواست می کند تا عبارت ها و جمله ها ی گفته شده دوباره تکرار شود اما وقتی نمی تواند مرتب و صحیح املا را بنویسد دیگر به نوشتن ادامه نمی دهد و خود را با کار های متفرقه مشغول می کند.

در زنگ های فارسی، علوم، قرآن محمد به خوبی عمل می کند و مشکل چندانی در روخوانی کتاب ندارد ولی در زنگ املا ضعف بیش تری از خود نشان می دهد و دچار تشویش و نا ارامی می شود.

کلمات را ناقص نوشته و مانند سایر همکلاسی های خود تا آخر املا را نمی نویسد و ابراز ناراحتی و نارضایتی می کند.

پاسرایی ۱

با توجه به اطلاعات و مشاهدات به این نتیجه می رسیم که این دانش آموز از سطح تحصیلی متوسطی برخوردار است چون در روخوانی کتاب فارسی و یاد گیری درس های ریاضی، علوم مشکلی ندارد و تنها مشکل او اختلال در املا نویسی است و علت وجود این مشکل می تواند عدم یادگیری کامل حروف الفبا و عدم توجه و دقت کافی دانش آموز در نوشتن کلمات باشد. عمده مشکلات محمد در نوشتن املا بی علاقه گی و عدم دقت و ناتوانی در نوشتن کلمات است. می توان نتیجه گرفت که این دانش آموز دچار ناقص نویسی حروف و ناتوانی در ترکیب حروف الفبا است. پیش بینی می شود با کار کردن پایه ای و تدریس مجدد حروف الفبا مشکل ضعف در املا نویسی دانش آموز بهبود می یابد.

راه حل های موقت

۱. تشویق دانش آموز برای نوشتن نامه برای دوستان و نزدیکان (Aotf، ۱۹۹۸)

دلیل انتخاب: علاوه بر جالب و جذاب بودن، انتخاب کلمات به اختیار خود دانش آموز است.

۲. یادگیری معنی لغات غلط املائی (نجفی، سراجی و شیرینی، ۱۳۹۶)

دلیل انتخاب: یادگرفتن معنای لغات هم باعث گسترش دایره واژگان دانش آموز شده و هم شکل صحیح املائی کلمه را به خوبی به خاطر می سپارد.

۳. استفاده از فلش کارت های آموزشی (ابریشمی زاده، ۱۳۹۶)

دلیل انتخاب: فلش کارت های آموزشی به عنوان یک ابزار مناسب برای آموزش کلمات دشوار به شمار می آیند، کار با آنها آسان است و دانش آموز به کمک آنها شکل املائی صحیح کلمات بیشتری را به خاطر می سپارد.

۴. ایجاد فضای مشارکتی در خانه و مدرسه (سواری، ۱۳۸۷)

دلیل انتخاب: مشارکت با همکلاسی ها اعتماد به نفس دانش آموز را افزایش می دهد و همکاری والدین در خانه باعث پیشرفت هرچه بیشتر دانش آموز می شود.

۵. تمرین کردن کلمات مشکل (سواری، ۱۳۸۷)

دلیل انتخاب: همواره تمرین و تکرار باعث مس شود آموخته های جدید وارد حافظه بلند مدت شده و برای مدت طولانی حفظ شوند. این راه کار برای درس املا نیز صدق می کند.

۶. استفاده از روش های جدید (املا پای تخته و نوشتن املا در فضا و) (تبریزی، ۱۳۸۲)

دلیل انتخاب: روش های جدید اکثرا با بازی و سرگرمی همراه هستند و برای دانش آموزان جذابیت خاصی دارند.

۷. تمرین های روانی حرکتی (شامل چگونگی گرفتن قلم و نیمه باز نگه داشتن مشق در موقع نوشتن)

(خانزاده ۱۳۷۳)

دلیل انتخاب: اگر دانش آموزی طرز صحیح قلم به دست گرفتن را بیاموزد، موقع نوشتن املا بیشتر حواسش به نوشتن خواهد بود و این امر مشکل کند نویسی را نیز حل خواهد کرد.

۸. روش چند حسی فرنالد (تعقیب حسی) (سیف نراقی و نادری، ۱۳۸۴)

این روش باعث تقویت جمله سازی و داستان نویسی در دانش آموز شده و قوه خیال وی تقویت شده و دایره واژگانی او افزایش میابد.

اجرای راه حل ها

برای رفع مشکل املائی محمدرضا با خانواده او صحبت شد تا مدت زمان بیشتری را برای تمرین املا در نظر بگیرند و همه ی راهکار های موثر برای تمرین املا در منزل برای مادر محمد توضیح داده شد. مادر محمد از راهکار ها استقبال کردند و گفتند هر چه که نیاز است و هر کاری که لازم است را برای بهبودی املائی محمد انجام خواهند داد. برای همه ی دانش آموزان تخته وایت برد کوچکی که قیمت مناسبی داشت تهیه شد تا برای تنوع در زنگ املا استفاده گردد.

به منظور کاهش غلط های املائی تعدادی کارت آماده و روی کارت ها کلمات دشوار از جمله کلماتی را که دارای حروفی مثل (ص س ث ط ظ ض ز ذ) بودند نوشته شد. و یک بازی برای همه دانش آموزان طراحی گردید در این بازی دانش آموز هدف ما محمد بود. برای شروع کار سه کارت را انتخاب کرده از دانش آموزان خواسته می شد کلمات را بخواند سپس کارتها را برگردانده و کلمات را به خاطر سپرده و روی تخته بنویسند. چون این بازی حالت رقابت داشت عملکرد خوبی را از محمد شاهد بودیم.

در کلاس ما هر دانش آموز یک دفتر تلاش داشت که تکالیف مخصوص هر دانش آموز با توجه به وضعیت درسی در آن انجام می شد. در دفتر تلاش محمد بیشتر املا کار می شد. ما هر روز دفتر تلاش ها را چک می کردیم و می دیدیم که مادر محمد نیز در خانه با او خوب کار می کند و این موضوع کار را راحت تر کرده بود و ما امید بیشتری به ارتقا و بهبود وضعیت املا نویسی محمد داشتیم.

در ازمون مدادکاغذی که هر ماه از دانش آموزان گرفته می شد از درس های مشخص املا گفته شد در متن املائی محمدرضا پیشرفت چشمگیری دیده شد او متن گفته شده را کامل نوشته بود و تعدادی غلط املائی داشت و این خود نشان می داد که او برای پیشرفت تلاش می کند.

با هماهنگی مدیر مدرسه به هر دانش آموز یک کتاب داستان داده شد و خواسته شد کلمات سخت کتاب را انتخاب کرده و یادداشت کنند تا در زمان های خالی کلاس کلمات خوانده شود و در مورد معنی واژه ها بحث گردد.

به جای تکلیف شب تکراری ۱ روز مشخص می شد که دانش آموزان فقط کلمات مشکل را بنویسند و روز بعد برای هر کلمه جمله سازی می کردند و جمله های خود را در کلاس روخوانی می کردند.

این کار در به خاطر سپردن کلمات سخت موثر بود و با توجه به این که محمد در انجام تکالیف منظم بود شاهد عملکرد خوبی از او بودیم.

در بررسی هایی که در حدود یک ماه انجام گرفت متوجه شدیم محمد علاوه بر اینکه شکل درست کلمات را بلد نبود هنگام املا گفتن حواسش پرت بود و خوب گوش نمی داد و همچنین دچار اضطراب بود با تمریناتی که انجام دادیم علاوه بر اینکه با شکل درست کلمات آشنا شد و مشکل املائی او تا حدودی حل شد و از میزان اضطراب به هنگام املا نوشتن نیز کاسته شد. اکنون محمد رضا کمتر دچار اضطراب می شود و با دقت بیشتری به جملاتی که معلم می خواند گوش می دهد و در نتیجه کلمات کمتری را اشتباه می نویسد.

پایزسرای ۲

پس از مشخص شدن مسئله و جمع آوری شواهد و اطلاعات لازم در خصوص مشکل املا نویسی دانش آموز پایه دوم با ارائه ی راه حل های مستند و گزینش از میان راه حل ها اقدام به اجرای راه حل های برگزیده شد و هماهنگی های لازم با همکاران با تجربه و کوشا برای بهبود بخشی ضعف املا دانش آموز را انجام گرفت. با انجام برخی بازی ها و روش های مطمئن آموزشی امکان و احتمال بروز خطا را به حداقل رساندیم و با تغییر روش های ریسک پذیر روند کار را سرعت بخشیدیم پس از گذشت چندین جلسه آموزشی شاهد روند رو به بهبود وضعیت املا نویسی دانش آموز بودیم. تعداد اشتباه های املائی مربوط به جابه جایی حروف، عدم تشخیص حروف در کلمات از جمله حروف های یک شکل به حداقل رسیده بود. و دیگر شاهد ناقص نویسی و رها کردن املا نویسی در زنگ املا نبودیم.

شخص دانش آموز هم از اینکه به او توجه می شد هم از طرف معلم و هم از طرف مسئولین وسایر معلمان مدرسه احساس تعهد می کرد و نسبت به املا توجه نشان می داد و تکالیف را منظم انجام می داد. همچنین مشارکت با دوستان و هم گروهی ها هم منجر به تحقق زود هنگام اهداف گردید چرا که مشارکت همکلاسی ها انگیزه و حس رقابت را در محمد برانگیخت و تمرین و تکرار های که در منزل صورت می گرفت کمک شایانی در بهبود وضعیت دانش آموز می کرد به طور کلی می توان گفت: منعکس شدن و تمرکز معلمان و مادر دانش آموز روی ضعف پایه ای املا محمد گام بسیار مثبتی در جهت ارتقاء تحصیلی دانش آموز بود. نتیجه به دست آمده حاصل از اجرای راه حل ها با کاهش اشتباهات املا محمد قابل مشاهده بود و می توان گفت که راه حل های اجرای در جهت بهبود مشکل محمد اثر گذار بوده اند.

بحث و نتیجه گیری

پس از انجام گفتگو با دانش آموز مورد نظر معلوم شد که میزان استعداد و قابلیت های او در حد قابل قبول بوده و دانش آموز تمایل و علاقه ی زیادی به درس املا از خود نشان می دهد و این حاکی از آن است که دانش آموز به یک مشوق و وسیله نیاز دارد تا او را به سوی درس بکشاند و معلم می تواند با به کارگیری وسایل و تشویق های مناسب به این نقطه ضعف دانش آموز جامه عمل بپوشاند. شاید که مشکلات عمده دانش آموزان در درس املا در نوشتن بد خط در ابتدای سالتحصیلی یا اختلال در املا نویسی می باشد یا زمانی که

معلم متن را می خواند دانش آموز نتواند آن را خوب دریافت کند که مهم ترین علامت در اختلال املا عدم مهارت الزام در نوشتن است. برای اینکه از هوش کودکی که در درس املا ضعیف است باخبر شویم می توانیم آزمون هوشی از او بگیریم تا از طبیعی بودن هوش اطمینان حاصل کنیم. اگر کودک در سایر درس ها و فعالیت های دیگر خوب بود نیاز به این آزمون نیست اما در غیر اینصورت باید به مراکز یادگیری فرستاده شود. برای دانش آموزانی که اختلال املا نویسی دارند برای بالا بردن دقت آنان باید کلمات با حروف به هم ریخته به آن ها بدهیم تا مرتب شان کنند. پاداش هایی در نظر بگیریم تا در صورت عملکرد خوب او در درس به او بدهیم تا انگیزه اش برای ادامه ی کار زیاد شود. از تمام شرایط جسمی، روحی و روانی دانش آموز آگاهی داشته باشیم و بر اساس آنها فعالیت هایی را برایشان مد نظر نظر قرار دهیم. و اگر در شیوه ی تدریس خود مشکلی دیدیم یا متناسب با یادگیری دانش آموزان نبود آن را تغییر دهیم. در این صورت است که اکثر مشکلات درسی دانش آموزان به راحتی حل می شود.

پیشنهادهات

الف) به مسئولان محترم پیشنهاد می گردد:

با توجه به اهمیت روش صحیح و مناسب آموزش املا که اقدام پژوه در این پژوهش به آن اشاره کرد برگزاری دوره های آموزشی ضمن خدمت املا برای معلمان ضرورت دارد و چه بهتر که از اساتید و بزرگوارانی که به این درس توجه دارند؛ دعوت به عمل آید تا بیش از این شاهد افت عملکرد دانش آموزان در این درس نباشیم و با توجه به تغییر کتب درسی ادبیات دوره ی راهنمایی، آیین نامه های ارزیابی و تصحیح املا نیاز به تغییر و بازنویسی دارد.

مسئولان و دست اندرکاران آموزش و پرورش توجه به این درس و مشکلات آن را در دستور کار خویش قرار دهند. مدیران مدارس به درس املا اهمیت بدهند و تدریس آن را طبق خواسته ی مؤلفان کتب درسی تنها به معلمان متخصص این رشته بسپارند. برگزاری جشنواره های الگوی برتر تدریس برای درس املا، گامی مؤثر در جهت تحقق اهداف آموزش این درس است.

امید است با پیگیری مسئولین و دست اندرکاران تعلیم و تربیت این نقیصه ها و کمبودها برطرف گردد.

ب) به همکاران گرامی توصیه می شود:

همکاران ارجمند و گرامی، معلم اندیشه ورز، خلاق و دارای فکر و اندیشه ی جدید و به روز است. او متناسب با شرایط کلاس خود، روش های سنتی را تغییر می دهد و به اصلاح آن ها می پردازد تا به روش مطلوب دست یابد. در آموزش املا این معلم است که باید با توجه به وضعیت دانش آموزان کلاس، به گزینش راهکارهای مناسب برای آموزش مهارت های املائی و پیشرفت دانش آموزان اقدام کند. آنچه افکار و اندیشه های قدرتمند معلمان خلاق می کند، هیچ قاعده و قانون آموزشی توانایی آن را ندارد.

پ) به اولیای ارجمند پیشنهاد می گردد:

باید توجه داشت دانش آموزانی را که در انجام تکالیف یا نوشتن املا دچار مشکل هستند و به راحتی دچار حواس پرتی می شوند و در موقع نوشتن دچار اضطراب می گردند، نباید به دست فراموشی سپرد. واکنش های نامناسب از طرف شما والدین محترم باعث تنفر از مدرسه و رفتار ضد اجتماعی می شود. والدین عزیز با صبر و حوصله و همکاری با دانش آموزان، می توانند از بروز بسیاری مشکلات جلوگیری کرده و شاهد پیشرفت نونهالان خود باشند.

ت) دانش آموزان برای درست انجام دادن کارها باید مورد تحسین و تشویق قرار گیرند

ث) استفاده از روش های متنوع تدریس حین گفتن املا (آگاهی از دلیل اصلی بروز مشکل

چ) گفتن کلمات و جملاتی که دانش آموز حداقل امکان آنها را می تواند بنویسد.

منابع

- آقا بابایی، سارا؛ ملک پور، مختار و عابدی، احمد (۱۳۹۰) مقایسه‌ی کنشهای اجرایی در کودکان با ناتوانی یادگیری املا
- انجمن روان پزشکی آمریکا (۲۰۰۰) متن تجدید نظر شد هی راهنمای تشخیص و آماری اختلالهای روانی. ترجمه‌ی هامایک آوادیس یانس و محمد رضا نیکخو (۱۳۸۸). تهران: انتشارات سخن.
- احدی، بهرام؛ ستوده، محمد باقر و حبیبی، یعقوب، (۱۳۹۱). مقایسه بهزیستی روانشناختی و مکانیزم های دفاعی در دانش آموزان با و بدون لکنت زبان. انتشارات : روانشناسی مدرسه
- پورعبدل، سعید؛ صبحی قراملکی، ناصر و عباسی، مسلم، (۱۳۹۴). نیمرخ نارسایی شناختی، نارسایی هیجانی و اجتناب شناختی در دانش آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص روش ها و مدل های روانشناختی، ۲۰، ۷۲-۵۵
- ابراهیمی چابکی، محمد صادق. املا و نظام نوشتاری زبان فارسی. تعلیم و تربیت استثنایی، ۲(۱۱۵)، ۲۹-۳۴.
- سیف نراقی مریم، و نادری، عزت ا...، (۱۳۸۴). نارسایی های ویژه در یادگیری. تهران: انتشارات مکیال : چاپ سوم.
- والاس، جرالد، و مک لافلین جیمز، (۱۳۶۹). ناتوانیهای یادگیری، ترجمه محمد تقی منشی طوسی، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی
- شهنی بیلاق، منیجه، کرمی، جهانگیر، شکر کن، حسین، ومهرابی زاده هنرمند، مهناز (۱۳۸۳). بررسی همه گیر شناسی ناتوانی یادگیری املاء و اثر روش درمان چند حسی در کاهش این ناتوانی در دانش آموزان دوره ابتدائی شهر اهواز
- دادستان، پریخ، (۱۳۷۹). نارسایی های زبان، روش های تشخیص و بازپروری، تهران، انتشارات: سمت
- رخشان، فریدون و فریار، اکبر، (۱۳۶۷). ناتوانی های یادگیری. تهران، انتشارات: نیما
- سواری، کریم، (۱۳۸۷). بررسی اختلال املا و روش های درمان آن. ص ۴۲-۴۰، شماره ۷۹
- نجفی، سهراب؛ سراجی، فرهاد؛ شیری، کبری، (۱۳۹۶). استفاده از اقدام پژوهی برای تقویت یادگیری: مطالعه فرآیند پیشرفت تحصیلی در دروس املا و انشا
- ابریشمی زاده، بی بی نعیمه. (۲۰۱۷). اثربخشی آموزش فلش کارت بر بهبود اختلال یادگیری نوشتاری در زمینه املاء. فناوری آموزش و یادگیری، ۴(۱۳)، ۷۴-۵۵.
- ملکیان، آخوندی، آذر. (۲۰۱۱). تأثیر چند رسانه ای آموزشی در درمان اختلال املاء دانش آموزان ویژه یادگیری شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۸۶-۸۷. نوآوری های مدیریت آموزشی، ۶(۱)، ۱۶۰-۱۷۸.
- نیکومحمدی، علیزاده، حمید، کریمی، حکیمی‌راد و امین‌آبادی. (۲۰۱۵). اثربخشی برنامه ترکیبی آموزش مستقیم و آگاهی واج‌شناسی بر کاهش غلط‌های املائی در دانش‌آموزان ابتدایی با اختلال یادگیری املا. فصلنامه پژوهش های نوین روانشناختی، ۱۰(۳۹)، ۱۸۹-۲۰۴.
- خانزاده، علی (۱۳۷۷). بررسی تمرین های روانشناختی-تربیتی در کاهش بعضی اختلالات نوشتاری کودکان عقب مانده ذهنی آموزش پذیر، مجله روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران. سال اول شماره ۱
- آقا بابایی، سارا؛ ملک پور، مختار و عابدی، احمد (۱۳۹۰). مقایسه ی کنشهای اجرایی در کودکان با و انجمن روان پزشکی آمریکا (۲۰۰۰). (متن تجدید نظر شد هی راهنمای تشخیص و آماری اختلالهای روانی. ترجمه ی هامایک آوادیس یانس و محمد رضا نیکخو (۱۳۸۸) تهران: انتشارات سخن.

Jitendra, A. K., Edwards, L. L., Sacks, G., & Jacobson, L. A. (2014).

Graham, Naidal. (2000) Dysgraphia in dementia. Neurocase 6.369-376

Gillingham. Anna, and Bessie stilleman (1964) .Remedial training for children with specific disability in Spelling and penmanship.5th ed. Cambridge, MA: Educotors Publishing service.

Graham Steven. Harris. Karen. & Larsen. Lynn. (2001). Preventing & intervention of writing difficulties for with learning disabilities Learning disabilities research & practice. 16(2) 74-84

American occupational therapy foundation (1998). Helping your child to better handwriting

Jitendra, A. K., Edwards, L. L., Sacks, G., & Jacobson, L. A. (2014).

Template for English Abstract

First Author fatemehkhozoei

Master's student in educational psychology

Second Author fatemehdadras¹

Master's student in educational psychology

1-1-

Abstract Spelling disorder is one of the common disorders among students, especially first and second grade students. The present article was prepared with the aim of investigating and treating the spelling disorder of the second grade student named Mohammad in the academic year of 1402-1401 in Ayatollah Boroujerdi Elementary School of Serain city. Finding effective methods to improve the spelling disorder and implementing it by the teacher and the participation and cooperation of a group of experienced teachers as well as the student's parents was done, and finally the spelling condition of the said student improved and significant progress was observed.

۱-۳-

Key words: research, teacher, student, spelling, second grade **۱-۴-**

۱-۵-

۱-۶-

1-Corresponding Author **fatemehkhozoei**